

Notitie

Natuurwaardenonderzoek Grijzegrubben 2 te Nuth

Quick-scan

Door: G.M.T. Peeters

Notitienummer: 138

Datum: 4 januari 2010

In opdracht van: Aelmans ROM

1. Inleiding

De gemeente en de Kwaliteitscommissie van de provincie hebben ingestemd met de herinrichting van locatie Grijze grubben 2 te Nuth, in de gelijknamige gemeente. De bestaande gebouwen worden gesloopt waarna in het vlakke zuidelijke deel van het gebied vier woningen worden gerealiseerd. Op resterende open plekken in het merendeels beboste noordelijk deel van het gebied is boomaanplant voorzien. Aelmans ROM heeft Peeters Econsult verzocht een verkennend natuurwaardenonderzoek in de vorm van een *quick-scan* uit te voeren op locatie Grijze grubben 2. Deze notitie beschrijft kort de resultaten van het onderzoek.

2. Methode

Op 19 november 2009 is een veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied en de directe omgeving. Alle tijdens dit veldbezoek in het onderzoeksgebied aangetroffen wilde planten en diersoorten zijn genoteerd. Er is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten en de geschiktheid van het terrein voor deze soorten.

Aan de hand van verspreidingsatlassen en van via internet toegankelijke verspreidingsgegevens van flora en fauna is nagegaan welke strenger beschermde (beschermingscategorie 2 en 3) planten en diersoorten er voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze informatie is veelal slechts beschikbaar op kilometerhok niveau of op uurhok niveau, terwijl een deel van deze verspreidingsgegevens daarnaast niet meer erg actueel is. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in hoofdstuk 6. Op basis van aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is een inschatting gemaakt van de mogelijkheid dat deze soorten momenteel duurzaam in het onderzoeksgebied voorkomen. Tenslotte is een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten van de voorgenomen maatregelen op in het gebied aanwezige strenger beschermde flora en fauna.

3. Terreinbeschrijving

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Grijze grubben 2 te Nuth, in de gelijknamige gemeente. De oppervlakte bedraagt circa 1,6 ha. Een perceelkaartje met de ligging van het plangebied is opgenomen als bijlage 1 in deze notitie.

De Amersfoortcoördinaten van het middelpunt van de onderzoekslocatie zijn $X = 188,950$ en $Y = 325,400$. Het onderzoeksgebied ligt daarmee op de grens van kilometerhok 188-325 en kilometerhok 189-325, waarbij het grootste deel van de gebied binnen het eerstgenoemde kilometerhok valt.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een voormalig agrarisch bedrijf en de directe omgeving. Het gebied is gelegen op de overgang van het Platsbeekdal naar het aangrenzend plateau en is ten dele vlak en ten dele sterk hellend. Naast de (voormalige beheerders-) woning langs de verharde weg (zie foto 1) zijn in het gebied vijf verwaarloosde stallen en een drietal schuren en schuurtjes aanwezig (zie foto 2, 3, 4). De gebouwen hebben momenteel geen agrarische functie meer, maar sommige worden nog gebruikt als opslagruimte. De meeste stallen liggen geclusterd achter de beheerderswoning, aan de voet van de helling. Hier is eveneens een weiland aanwezig (zie foto 2). De helling is in het verleden vergraven waarbij halverwege de helling als het ware een terras is ontstaan dat aan beide zijden wordt begrensd door een steil talud (zie bijlage 2). Op dit terras tussen de twee hellingdelen staan nog een grote stal en twee kleinere

schuren (zie foto 4). De helling is vrijwel geheel met loofhout begroeid. Op het grootste deel van de helling betreft het met name jonge opslag en verwilderde aanplant (zie foto 5). In de tweede helling, achter het vlakke terras, is een dassenburcht aanwezig (zie foto 6). Recente dassensporen werden hier tijdens het veldbezoek overigens niet waargenomen. Het bos op de tweede helling heeft ten dele een wat volgroeider karakter (zie foto 7) en langs de bosrand bevinden zich enkele oude doorgeschoten knotbomen. In het westelijk deel van het gebied is hier echter een grazig taludje met verspreid staande bomen aanwezig (zie foto 8). Het op het plateau gelegen deel van het onderzoeksgebied bestaat uit een verruigend grasland dat wordt omzoomd door een in verval verkerende houtsingel met een aantal doorgeschoten knotbomen (zie foto 9).

Het onderzoeksgebied is gelegen in het buitengebied van Nuth, aan de rand van het buurtschap Grijze gruggen. De omgeving bestaat uit een typisch Zuid-Limburgs licht glooiend plateau-landschap dat is doorsneden door enkele beekdalen. Het buurtschap Grijze gruggen is gesitueerd in een oost-west georiënteerd droogdal dat ter hoogte van het onderzoeksgebied uitmondt in het eveneens min of meer oost-west georiënteerde dal van de Platsbeek. Ten zuiden van het onderzoeksgebied ligt het dal van de Platsbeek dat wordt gekenmerkt door een kleinschalig oud cultuurlandschap met een afwisseling van oude bewoningskernen, graslanden, populierenaanplantingen, broekbosjes, de Platsbeek en nabij Nierhoven enkele visvijvers. Vanuit het beekdal leiden holle wegen naar het omliggende open plateau. Aan de noordzijde wordt het onderzoeksgebied begrensd door een licht glooiend, zeer open akkerlandschap.

Foto 1. De (voormalige beheerders-)woning aan de Grijze gruggen 2.

Foto 2. Weiland met op de achtergrond enkele vervallen stallen, gezien vanuit oostelijke richting.

Foto 3. Een pad door opslag van jong bos leidt tot enkele op het terras tussen de twee hellingen gelegen stallen.

Foto 4. Vervallen stallen en erf op het terras tussen de twee hellingen.

Foto 5. Het laagste deel van de helling is begroeid met jong loofbos.

Foto 6. Rommelig hellingbosje met dassenburcht in het noordwestelijk deel van het gebied.

Foto 7. De tweede helling is deels begroeid met een natuurlijker loofbostype.

Foto 8. Grazige vegetatie met verspreid staande bomen aan de bovenrand van de tweede helling.

Foto 9. Verruigend grasland met enkele door-geschoten knotbomen in het noordelijk deel van het onderzoeksgebied.

4. Natuurwaarden

4.1. Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied 75 soorten wilde of verwilderde hogere planten aangetroffen. Een overzicht van de waargenomen plantensoorten is in bijlage 3 bij deze notitie opgenomen. Vrijwel alle tijdens het veldbezoek in het onderzoeksgebied aangetroffen wilde plantensoorten komen algemeen tot zeer algemeen voor in Nederland en Limburg en zijn niet in hun voorkomen bedreigd. Het zeldzame Donderkruid is aangetroffen op de beboste eerste helling, direct achter de stallen. Wettelijk beschermde plantensoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Volgens de gegevens van de Provincie Limburg zijn er bij de inventarisaties in de periode 1991-2007 geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het onderzoeksgebied. Elders in de twee kilometerhokken waarin het gebied is gelegen zijn drie wettelijk beschermde plantensoort aangetroffen, die alle drie onder het lichtste beschermingsregime vallen (categorie 1: *algemene soorten*). Strenger beschermde plantensoorten (categorie 2 of 3) zijn in de betreffende kilometerhokken niet aangetroffen. Het Natuurloket maakt evenmin melding van strenger beschermde plantensoort en noemt de betreffende kilometerhokken respectievelijk *matig* en *goed* onderzocht op vaatplanten.

De aanwezigheid van strenger beschermde plantensoorten in het onderzoeksgebied kan derhalve uitgesloten worden.

4.2. Zoogdieren

4.2.1. Vleermuizen

Volgens gegevens in de *Werkatlas zoogdieren in Limburg* (Huizinga *et al.*, 2005) zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2004 de volgende vleermuissoorten waargenomen: Watervleermuis, Ingekorven vleermuis, Gewone grootovleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Alle vleermuissoorten zijn in Nederland streng beschermd (categorie 3).

Door de aanwezigheid van bosschages, gebouwen en open terrein is het onderzoeksgebied een mogelijk leefgebied voor vleermuizen. De aanwezige gebouwen lijken voor gebouwenbewonende vleermuissoorten weliswaar niet erg aantrekkelijk, maar de aanwezigheid van zomerverblijfplaatsen kan toch niet zonder meer uitgesloten worden. Geschikte holle bomen voor boombewonende vleermuissoorten zijn mogelijk aanwezig in de met bos begroeide delen van het gebied (onder andere een grote Es op de eerste helling en diverse knotbomen langs de bovenrand van de tweede helling). Gezien de ligging van het gebied op de overgang van het Platsbeekdal naar het hoger gelegen plateau en het kleinschalige karakter van de directe omgeving dient eveneens te worden gerekend met de mogelijke aanwezigheid van vliegroutes of foerageergebied in het onderzoeksgebied.

4.2.2. Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied sporen aangetroffen van Das en Vos. Op de beboste tweede helling is een dassenburcht aanwezig. Recente dassensporen werden echter niet aangetroffen en ook verder leek de burcht ten tijde van het veldbezoek niet bewoond. Aanvullend onderzoek door de Stichting

Dassenwerkgroep Limburg (SDL) bracht aan het licht dat deze dassenburcht ten tijde van het veldbezoek weliswaar niet belopen werd, maar begin dit jaar en zeker afgelopen jaar nog door Dassen gebruikt is. De Dassen die van deze burcht gebruikt maken komen uit de hoofdburcht die ligt in de holle weg die vanuit Grijzegrubben richting Schinnen loopt. De burcht maakt daarmee deel uit van een verbinding tussen voornoemde hoofdburcht met dassenburchten in de Wienweg (mededeling J. Baars, SDL). Migratie van de soort tussen deze burchten vindt plaats via de tweede helling en langs bosranden en houtsingels op het aangrenzend deel van het plateau. De Das valt onder het strengste beschermingsregime van de Flora- en faunawet (categorie 3: *streng beschermde soorten*). Tijdens het veldbezoek werden in de nabijheid van de dassenburcht enkele prenten van de Vos gevonden. Deze soort valt onder het lichtste regime van de Flora- en faunawet (categorie 1: *algemene soort*). Naast bovengenoemde soorten vormt het gebied een mogelijk leefgebied voor meerdere grondgebonden zoogdiersoorten zoals Mol, Konijn en één of enkele knaagdiersoorten. Deze soorten komen in ons land algemeen voor en vallen onder het lichtste beschermingsregime van de Flora en faunawet (categorie 1).

Volgens de gegevens in de *Werkatlas zoogdieren in Limburg* zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1994-2004 naast meerdere algemene soorten de volgende strenger beschermde (categorie 2 en 3) grondgebonden zoogdiersoorten waargenomen: Eekhoorn, Hamster, Steenmarter en de reeds genoemde Das. Hoewel verruigend grasland geen favoriet biotoop voor de Hamster is zou deze soort aangetroffen kunnen worden in het op het plateau gelegen deel van het onderzoeksgebied, mede gezien het feit dat de hier aangrenzend gelegen akkers deel uitmaken van een Hamsterkernleefgebied. De beboste helling en het in het Platsbeekdal gelegen deel van het onderzoeksgebied is voor de Hamster niet geschikt als leefgebied. Deze delen van het gebied zijn wel geschikt als leefgebied voor Eekhoorn en Steenmarter. De Eekhoorn is met name te verwachten in de met bos begroeide delen van het gebied, de Steenmarter in of rond de te slopen gebouwen. Beide soorten vallen onder categorie 2 van de Flora- en faunawet (*overige soorten*).

4.3. Vogels

Tijdens de veldbezoeken zijn in het onderzoeksgebied acht algemene vogelsoorten waargenomen. Een overzicht van de waargenomen soorten is in bijlage 3 in deze notitie opgenomen. Voor al deze soorten alsmede diverse andere algemeen voorkomende zangvogelsoorten lijkt het gebied geschikt als broedgebied en het is aannemelijk dat meerdere van de aangetroffen soorten alsmede een aantal andere bos- en parkvogels, vooral kleinere zangvogelsoorten, hier tot broeden komen. Alle broedvogels zijn in Nederland streng beschermd krachtens de Flora- en faunawet (categorie 3), waarbij deze bescherming zich vooral toespitst op bewoonde nesten en holten. Overigens staat de Huismus als *gevoelig* op de landelijke Rode Lijst vermeld.

Uit de broedvogelgegevens van de Provincie Limburg blijkt dat tijdens de inventarisatie in 1995 langs de noordrand van het onderzoeksgebied een territorium van de Grasmus is aangetroffen. In het open agrarisch gebied ten noorden van het onderzoeksgebied kwamen akkervogels zoals Veldleeuwerik voor, terwijl in het aangrenzend gelegen Platsbeekdal onder andere Groene specht, Spotvogel en Grauwe vliegenvanger huisden. De drie laatstgenoemde soorten zouden ook in het onderzoeksgebied aangetroffen kunnen worden, voor Veldleeuwerik of andere akkervogels is hier geen geschikt biotoop voorhanden.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten jaarrond beschermd. Volgens de *Avifauna van Limburg* (Hustings *et al.*, 2006) zijn in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 1992-2004 de volgende broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen: Wespandief, Sperwer,

Buizerd, Kerkuil, Steenuil, Ransuil, Gierzwaluw en Grote gele kwikstaart. Van deze soorten is slechts voor Sperwer, Ransuil en Steenuil geschikt broedbiotoop aanwezig in het onderzoeksgebied. Sperwer en Ransuil zijn met name te verwachten in dichte bosschages op de beboste helling, Steenuil in de verlaten schuren en stallen of in de Knotbomen langs de bovenrand van de beboste helling en langs het grasland op het plateau.

4.4. *Amfibieën, reptielen en vissen*

Volgens de landelijke verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de periode 1997-2006 twee strenger beschermde (categorie 2 en 3) amfibieënsoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Alpenwatersalamander en Kamsalamander. Het Natuurloket vermeldt voor de kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen naast een aantal algemene soorten eveneens de aanwezigheid van twee strenger beschermde soorten. Het onderzoeksgebied vormt echter geen aantrekkelijk biotoop voor amfibieën. Gezien het ontbreken van open water of geschikte landbiotopen in het onderzoeksgebied valt een duurzame aanwezigheid van amfibieën hier niet te verwachten.

De verspreidingsgegevens van RAVON vermelden voor het betreffende uurhok de aanwezigheid van één strenger beschermde (categorie 2 en 3) reptielensoorten, namelijk de Hazelworm. Bij het Natuurloket zijn uit de kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen reptielenwaarnemingen bekend. Volgens de *Herpetofauna van Limburg* (Van Buggenum *et al.*, 2009) komt de Hazelworm evenmin voor in de betreffende kilometerhokken, noch in de aangrenzende kilometerhokken. Ofschoon de beboste helling in het onderzoeksgebied geschikt lijkt als leefgebied voor de Hazelworm, moet worden geconcludeerd dat de soort hier niet voorkomt.

Volgens de verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de periode 1997-2008 twee wettelijk beschermde vissoorten vastgesteld in het betreffende uurhok, namelijk Bempje en Meerval. Gezien het ontbreken van oppervlaktewater is de aanwezigheid van vissen in het onderzoeksgebied echter uitgesloten.

4.5 *Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren*

Volgens het *Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders, libellen en sprinkhanen* (EIS-Nederland *et al.*, s.a.) zijn in de periode 1999-2006 géén strenger beschermde dagvlindersoorten (categorie 2 of 3) vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Het onderzoeksgebied lijkt wel geschikt als leefgebied voor een aantal algemeen voorkomende dagvlindersoorten, maar een duurzame aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten kan worden uitgesloten.

Strenger beschermde libellensoorten (alle categorie 3: *streng beschermde soorten*) zijn volgens voornoemd *Waarnemingenverslag* in de periode 1999-2006 evenmin aangetroffen in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Libellen hebben oppervlaktewater nodig voor hun voortplanting en gezien het ontbreken daarvan is een duurzame aanwezigheid van deze soortgroep in het onderzoeksgebied uitgesloten.

De aanwezigheid van de meeste strenger beschermde (categorie 2 en 3) vertegenwoordigers van de overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, tweekleppigen) kan op grond van hun verspreiding en ecologie (Janssen & Schaminée, 2008) uitgesloten worden geacht. Een uitzondering hierop vormt het Vliegend hert (categorie 2: *overige soort*), waarvan niet geverifieerd meldingen uit het onderzoeksgebied bestaan. Volgens Smit & Krekels (2005) is de soort in de periode 1990-2005 vastgesteld in beide kilometerhokken waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Het is een soort van houtwallen, bosranden, holle wegen en

eikenlanen die afhankelijk is van de aanwezigheid van dood hout. In het onderzoeksgebied lijkt geschikt leefgebied voor deze soort aanwezig op de beboste hellingen, zodat rekening moet worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van deze soort in het onderzoeksgebied.

5. Effectbeschrijving

Directe aanleiding voor het onderhavig onderzoek is de voorgenomen sloop van de bestaande gebouwen in het onderzoeksgebied. Vervolgens worden in het vlakke zuidelijke deel van het onderzoeksgebied vier woningen gerealiseerd, terwijl op resterende open plekken op het terras en de hellingen alsmede aan de oostzijde van de geplande woningen boomaanplant voorzien is (zie bijlage 4). De bestaande beplanting op de hellingen zal gehandhaafd blijven. In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of deze voorgenomen werkzaamheden in strijd zijn met bepalingen in de Flora- en faunawet, in het bijzonder of er nadelige effecten te verwachten zijn voor strenger beschermde (categorie 2 en 3) flora en fauna. Zo ja, dan dient voor de ingreep een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Vleermuizen

Informatie over de aanwezigheid van vleermuizen in het onderzoeksgebied en het terreingebruik is niet beschikbaar. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen in het onderzoeksgebied of een functie als foerageergebied kan echter niet uitgesloten worden. Een nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in het gehele onderzoeksgebied en hun terreingebruik is noodzakelijk om te kunnen beoordelen of door de voorgenomen ingreep nadelige effecten voor vleermuizen te verwachten zijn.

Hamster

Informatie over de aanwezigheid van de Hamster in het onderzoeksgebied is niet beschikbaar. De Hamster is een soort van akkergebieden die voorkomt in het ten noorden van het onderzoeksgebied gelegen Hamsterkernleefgebied en derhalve mogelijk te verwachten is in het op het plateau gelegen deel van het onderzoeksgebied. De beboste hellingen of het in het Platsbeekdal gelegen deel van het onderzoeksgebied zijn voor de Hamster ongeschikt. Van de voorgenomen ingreep zijn derhalve geen nadelige effecten voor de Hamster te verwachten.

Das

In het onderzoeksgebied bevindt zich op de tweede helling een dassenburcht. Deze dassenburcht was ten tijde van het veldbezoek weliswaar niet belopen maar is begin dit jaar en zeker afgelopen jaar nog gebruikt. Migratie van de soort tussen deze en andere burchten vindt plaats via de tweede helling en langs bosranden en houtsingels op het aangrenzend deel van het plateau. Daarnaast zijn de graslanden in het gebied een potentieel voedselgebied voor de Das. De burchtlocatie op de tweede helling blijft bij de voorgenomen plannen behouden. Omdat de aanwezige graslanden in het gebied bij de voorgenomen plannen (vrijwel) geheel behouden blijven blijft ook het potentieel voedselgebied bestaan. Om verstoring of verontrusting van de burcht door toekomstige aanwonenden te voorkomen geeft de Stichting Dassenwerkgroep Limburg aan dat een afstand van circa 50 meter tussen de nieuw aan te leggen tuinen en de dassenburcht wenselijk zou zijn. In het onderhavige geval voldoet handhaven van de bosschages op eerste helling waarbij dan als extra dekking een dicht doornstruweel aan de voet van de eerste helling wordt aangeplant (mededeling J. Baars, SDL).

Eekhoorn

Informatie over de aanwezigheid van de Eekhoorn in het onderzoeksgebied is niet beschikbaar. De Eekhoorn is een soort van bossen, parken en tuinen die in het onderzoeksgebied met name te verwachten is op de beboste hellingen. In de ecologie van de soort spelen gebouwen geen rol en van de voorgenomen sloop zijn geen nadelige effecten te verwachten. Als het kappen van bomen achterwege blijft zijn voor deze soort geen nadelige effecten te verwachten. Indien de kap van opgaande bomen voorzien is moeten deze worden geïnspecteerd op de aanwezigheid van de Eekhoornnesten.

Steenmarter

Informatie over de aanwezigheid van de Steenmarter in het onderzoeksgebied is niet beschikbaar. Het is een soort met een voorkeur voor kleinschalige gebieden met oude schuren, heggen, bosjes en andere kleine landschapselementen. Als schuilplaats maakt hij gebruik van onder andere holle bomen, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimten etc. Het onderzoeksgebied vormt een geschikt leefgebied voor de soort en dat zal ook na de voorziene maatregelen zo blijven. Wel dient onderzocht te worden of in de te slopen gebouwen en te ruimen rommelhoekjes, struweel en dergelijke geen schuilplaatsen van de Steenmarter aanwezig zijn.

Broedvogels

Het onderzoeksgebied vormt een geschikt broedgebied voor meerdere algemene broedvogelsoorten, en mogelijk ook enkele minder algemene soorten. Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de zwaarste beschermingscategorie (categorie 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Mogelijk dat in het onderzoeksgebied ook één of enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten voorkomen, namelijk Sperwer, Ransuil en Steenuil. Over de aanwezigheid van deze drie soorten in het onderzoeksgebied is geen informatie beschikbaar. Indien de kap van houtopstanden achterwege blijft zijn voor Sperwer en Ransuil geen nadelige effecten te verwachten; indien kap voorzien is dienen de te kappen bomen te worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten van deze soorten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de Steenuil is noodzakelijk om te kunnen beoordelen of door de voorgenomen ingreep nadelige effecten te verwachten zijn.

Vliegend hert

Informatie over de aanwezigheid van het Vliegend hert in het onderzoeksgebied is behoudens niet geverifieerde meldingen niet beschikbaar. In het onderzoeksgebied is deze soort met name te verwachten op de beboste hellingen, waarbij vooral de aanwezigheid van vermolmd en dood (eiken)hout van belang is. Hierin leven de larven gedurende hun ontwikkelingstijd die vier tot acht jaar kan duren. Als kappen van minder vitale bomen en het opruimen van dood hout of oude stobben achterwege blijft zijn van de voorgenomen ingreep geen nadelige effecten voor het Vliegend hert te verwachten.

Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet) is van toepassing op alle inheemse flora en fauna. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen of beperken.

Nader onderzoek

Uit het voorgaande blijkt dat de aanwezigheid van een aantal strenger beschermde soorten of soortgroepen

niet op voorhand kan worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid en het terreingebruik van vleermuizen, Steenmarter en Steenuil is noodzakelijk om te kunnen bepalen of voor deze soorten nadelige effecten te verwachten zijn en een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is. Indien kap van bomen is voorzien is, is eveneens nader onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van (nesten van) Eekhoorn, Sperwer en Ransuil. Indien het kappen van minder vitale bomen en/of het verwijderen van dood hout en oude stobben voorzien is, is tevens nader onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van Vliegend hert.

6. Conclusies

In het onderzoeksgebied valt te rekenen met de aanwezigheid van een aantal wettelijk beschermde zoogdiersoorten (waaronder strenger beschermde soorten als Das en mogelijk ook vleermuizen, Hamster, Eekhoorn en Steenmarter: categorie 2 of 3) en broedvogelsoorten (alle categorie 3; mogelijk ook soorten met jaarrond beschermde nesten), alsmede de mogelijke aanwezigheid van het wettelijk beschermde Vliegend hert (categorie 2).

Wettelijk strenger beschermde (categorie 2 en 3) amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden komen in het onderzoeksgebied niet voor.

Van de voorgenomen ingreep zijn geen nadelige effecten te verwachten voor de Hamster en voor de meeste broedvogelsoorten; indien de bosschages op de eerste helling behouden blijven en indien aan de voet van de helling een dicht doornstruweel wordt aangebracht evenmin voor de Das.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid en terreingebruik van vleermuizen, Steenmarter en Steenuil is noodzakelijk om te kunnen bepalen of voor deze soorten een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is. Indien de kap van bomen is voorzien, is eveneens nader onderzoek naar de aanwezigheid van (nesten van) Eekhoorn, Sperwer en Ransuil noodzakelijk. Indien het kappen van minder vitale bomen en/of het verwijderen van dood hout en oude stobben is voorzien, is tevens nader onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van Vliegend hert.

7. Geraadpleegde bronnen

7.1. Literatuur

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, s.a. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, Libellen en Sprinkhanen.

Huizinga, C.E., L.S.G.M. Verheggen & R.W. Akkermans, 2005. Werkatlas zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.

Hustings, F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols & P. Voskamp, 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn.

Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Smit, J.T. & R.F.M. Krekels, 2006. Vliegend hert in Limburg. Actieplan 2006-2010. EIS-Nederland/Bureau Natuurbalans - Limes Divergens, Leiden/Nijmegen.

Van Buggenum, H.J.M., R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders (red.), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en Reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Van der Meijden, R., 2005. Heukels' Flora van Nederland. 23^e druk. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten.

7.2. Internet

www.limburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten en broedvogels)

www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op kilometerhok niveau)

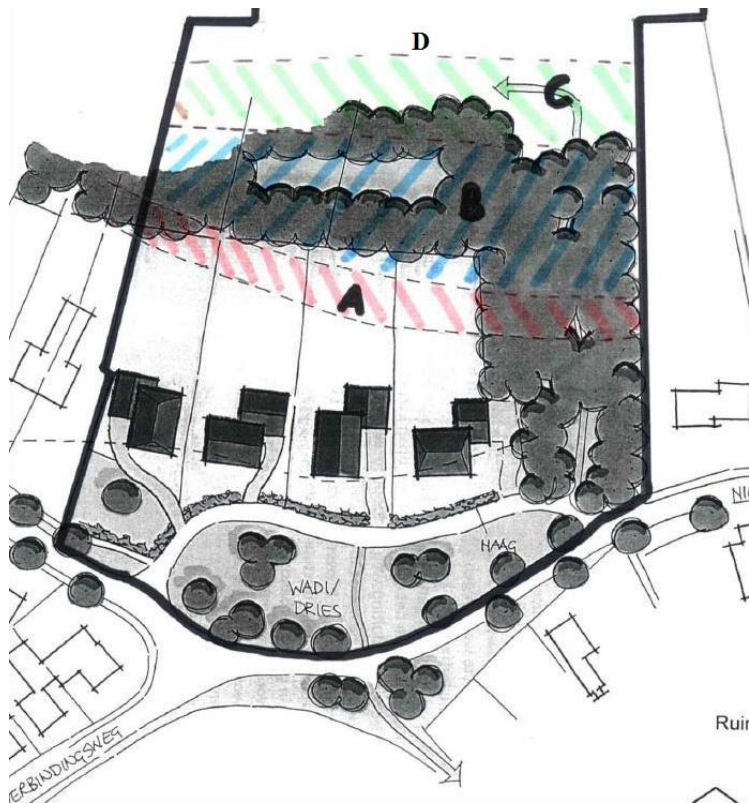
www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën, reptielen en vissen op uurhokniveau)

www.waarneming.nl (flora- en faunawaarnemingen)

BIJLAGE 1: Overzicht plangebied

Bijlage 2: Overzicht helling

A = eerste helling
B = terras
C = tweede helling
D = plateau

Bijlage 3: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Planten			
Noorse esdoorn	<i>Acer platanoides</i>	Bonte gele dovenetel	<i>Lamium album</i>
Gewone esdoorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>		<i>ssp. argentatum</i>
Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>	Witte dovenetel	<i>Lamium album</i>
Zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>	Paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>
Gewoon struisgras	<i>Agrostis capillaris</i>	Akkerkool	<i>Lapsana communis</i>
Fluitenkruid	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Moerasrolklaver	<i>Lotus pedunculatus</i>
Glanshaver	<i>Arrhenatherum elatius</i>	Fijnspar	<i>Picea abies</i>
Bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>	Smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>
Ruwe berk	<i>Betula pendula</i>	Grote weegbree	<i>Plantago major ssp. major</i>
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Straatgras	<i>Poa annua</i>
Kleine veldkers	<i>Cardamine hirsute</i>	Italiaanse populier	<i>Populus 'italica'</i>
Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	Vijfvingerkruid	<i>Potentilla reptans</i>
Gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum</i>	Zoete kers	<i>Prunus avium</i>
Dolle kervel	<i>Chaerophyllum temulum</i>	Amerikaanse vogelkers	<i>Prunus serotina</i>
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	Zomereik	<i>Quercus robur</i>
Speerdistel	<i>Cirsium vulgare</i>	Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
Hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	Hondsroos	<i>Rosa canina</i>
Eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
Klein streepzaad	<i>Crepis capillaris</i>	Schapenzuring	<i>Rumex acetosella</i>
Brem	<i>Cytisus scoparius</i>	Ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
Kropaar	<i>Dactylus glomerata</i>	Boswilg	<i>Salix caprea</i>
Mannetjesvaren	<i>Dryopteris filix-mas</i>	Gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>
Kweek	<i>Elytrigia repens</i>	Knopig helmkruid	<i>Scrophularia nodosa</i>
basterdwederik spec.	<i>Epilobium spec.</i>	Bezemkruiskruid	<i>Senecio inaequidens</i>
Rood zwenkgras	<i>Festuca rubra</i>	Klein kruiskruid	<i>Senecio vulgaris</i>
Es	<i>Fraxinus excelsior</i>	Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>
Kleefkruid	<i>Galium aparine</i>	Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>
Slipbladige ooievaarsbek	<i>Geranium dissectum</i>	Sneeuwbes	<i>Symphoricarpos albus</i>
Robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>	Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale s.l.</i>
Geel nagelkruid	<i>Geum urbanum</i>	Taxus	<i>Taxus baccata</i>
Hondsdrif	<i>Glechoma hederacea</i>	linde spec.	<i>Tilia spec.</i>
Klimop	<i>Hedera helix</i>	Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>
Gewone berenklaauw	<i>Heracleum sphondylium</i>	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
Gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>	toorts spec.	<i>Verbascum spec.</i>
Hulst	<i>Ilex aquifolium</i>	Gewone ereprijs	<i>Veronica chamaedrys</i>
Donderkruid	<i>Inula conyzae</i>	wikke spec.	<i>Vicia spec.</i>
Zoogdieren			
Das	<i>Meles meles</i>	Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Vogels			
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Koolmees	<i>Parus major</i>
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Huismus	<i>Passer domesticus</i>
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	Merel	<i>Turdus merula</i>
Dagvlinders			
Dagpauwoog	<i>Inachis io</i>		

Bijlage 4: Schetsontwerp

